

Asia: Norjan lohen merikalastusta koskevasta asetusehdotuksesta (VN/4057/2025)

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto

1 Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa tai kommentteja Norjan lohen merikalastusta koskevasta asetusehdotuksesta Norjan ilmasto- ja ympäristövirastolle toimitettavaa Suomen virallista lausuntoa varten. Suomen kannalta oleellista on rannikkokalastus, joka kohdistuu Teno- ja Näämönjoen lohikantoihin. Tenojoen lohikannat ovat viimeisimmän kantojen tila-arvion (Tenon seuranta- ja tutkimusryhmän raportti 2025) mukaan erittäin heikossa tilassa ja Näämönjoenkin lohikanta on heikentynyt merkittävästi viime vuosina.

2 Lausunto

Ehdotus Norjan rannikon lohenkalastuksen säätelyn merkittävästä tiukentamisesta on oikeasuuntainen kun tarkastellaan Teno- ja Näämönjoen lohikantojen tilan viimeaikaista kehitystä. Vaikka Tenovuonon ja sen läheisten rannikkoalueiden lohenkalastus on jo ollut suljettuna vuodesta 2021 lähtien, tämän alueen ulkopuolellisella Norjan rannikolla on kuitenkin kalastettu arviolta 3000-5000 kg (joitakin satoja - n. 1000 kpl) Tenojokeen pyrkivää lohta (<https://jukuri.luke.fi/handle/10024/556143>). Lisäksi Näämönjoen loheen on kohdistunut merkittävää kalastusta Norjan rannikolla: tuoreen arvion mukaan viime vuosina on n. 1000-2000 (vuonna 2024 vain joitakin satoja) Näämönjoen lohta kalastettu rannikolta ennen Näämönjokisuuta, mikä on noin 25-30% koko mereltä Näämönjokea kohti vaeltavasta lohimäärästä (ns. pre-fishery abundance) (<https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/3172981>). Tämänhetkisen lohikantojen tila-arvioiden valossa lohenkalastuksen kieltäminen kokonaan Finnmarkin rannikolla ja lähes kokonaan Tromssan läänin rannikolla on erittäin kannatettava päätös, joka osaltaan pienentää lohikantojen kokonaiskuolevuutta ja parantaa kantojen elpymisen mahdollisuuksia.

3 Lausunnon tiivistelmä

Ehdotus Norjan rannikon lohenkalastuksen säätelyn merkittävästä tiukentamisesta on oikeaan osuva tilanteessa, jossa Teno- ja Näämönjoen lohikannat ovat jyrkästi heikentyneet. Lohenkalastuksen kieltäminen kokonaan Finnmarkin rannikolla ja lähes kokonaan Tromssan läänin rannikolla pienentää osaltaan Teno- ja Näämönjoen lohikantojen kokonaiskuolevuutta ja parantaa kantojen elpymisen mahdollisuuksia.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 05.03.2025 klo 13:47:34.

Lausunnon valmistelija(t):
Jaakko Erkinaro
Panu Orell

Liitteet:

Tiedoksi: